

Передплата

«РУСЛАНА» вийсходить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
г. пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а. місяць . . . 170 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
напереді застережена —
Редакції неопечатані
вільні від порта. — Оголо-
шення звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надселяні» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесення по 30 сот.
від стрічки.

Не так ждало ся, та так склало ся.

(X) Загальне, безпосереднє, тайне і рівне право виборче було здавна одною з найважніших точок програми руского народу, а се домаганє висловлювали народні заступники не лише в соймі і в державній раді при всяких нагодах, але й на многих а многих вічах, в тисячах петицій висиланих до правительства і законодавчих тіл висказувано се домаганє. Справді можна сказати, що сим домаганєм переняли ся всі верстви руского народу і покладали на здійсненє єго великі надії, сподівали ся, що єго здійсненє причинить ся до подвигнення розвитку і поступу руского народу в напрямі національно-політичнім а відтак і культурнім.

Тимто великі надії покладав руский нарід на виборчу реформу внесену бар. Гавчом в державній раді якнебудь не був вдоволений всіма постановами сеї предлоги, одначе сподівав ся, що у виборчій комісії а відтак в палаті дасть ся досягнути деякі поправки некорисних постанов для руского народу. Одначе не так ждало ся, та так склало ся!

Ми вже в попередних числах вказали на се, як ту виборчу предлогу бар. Гавча поправлявано в некористь руского народу за кв. Гогенльоге а відтак за бар. Бека, як польське коло всілякими способами старало ся забезпечити для себе дотеперішню перевагу над руским народом і як се єму повело ся над у сяке сподіванє. Руский клуб із свого боку робив усякі можливі заходи, щоби хоч ті найрізкіші покривдження усунути, злагодити хоч в часті сеї некорисні постанови. В тій цілі майже три тижні останні вели ся безнастанні пересправи з міністром-президентом а хоч бар. Бек справді задав собі много труда і пильно заходив ся коло того, щоби прийти в поміч рускому клубови, одначе єго заходи розбили ся о рішучий опір польського кола. В середу намагало ся польське коло задати ще рішучий удар цілій реформі висуненєм плюральної системи і справді повело ся посольській палаті більшістю 201 голосів проти 143 відклонити змаганє польського кола і тим способом відвернути сей смертний удар вимірений проти виборчої реформи, але інші постанови, котрі виходять на шкоду руского народу і загро-

жують і се незначне число 28 мандатів руских в Галичині, перейшли а тим способом зробили неможливою руским послам дальшу участь в розправах над виборчою реформою.

В четвер зложив голова руского клубу п. Ромачук заяву іменем клубу в палаті (подаємо її на иншим місці) і вказавши на покривдженє руского народу, зазначив, що рускі послы усувають ся від дальших розправ в палаті над виборчою реформою, після чого всі вийшли із салі. Зява та зробила пригноблююче враженє на правительство, котре під ту пору було заступлене міністром внутр. справ бар. Бінертом, як і на палату, а не менше і на польське коло. Можна наперед знати, що польські дневникарі будуть жалити ся, злегковажити сей крок руских послів, відняти єму всяке значенє, бо ми вже до того звикли. Але ніякий поважний чоловік не буде легковажно брати сеї справи, що реформа виборча стане законом без руских послів і проти їх волі, значить, проти волі і без руского народу. Сумний се вислід, коло польське не має чого тішити ся своєю побідою, одначе всі поважні і об'єктивні люди в парламенті признавали руским послам, що крок їх се мінімум тої самооборони, до якої они були об'язані.

З подорожи до св. Землі.

(Ковець).

Львів 28. IX. 1906.

Кельнери з корабля явили ся також на двірці, щоби нас попрощати. Допитую ся, чи може хто єще хорий з корабля. Але де там. Всі подужали, скоро ми станули на суші, а ті, що мліли через весь час морської подорожи, були найвеселіші, а на їх лицях ані сліду п'ятиденної муки.

Паломники мали їхати яко покутники, в окремих возах мужчини, а осібно жєнщини, однак пані незгодили ся на се і кожда сідала в товаристві мужа, брата, вуйка і тата, а віз для жєнщин був майже порожній.

Поїзд рушив в дорогу з поворотом до Галичини. По лівій стороні тягне ся море, однак ніхто вже ним не одушевляє ся, як передше, кождий вдоволений, що дістав ся на сушу. Один замок Мірамар положений на скалистім березі звертає нашу увагу. Єго не можна було звидіти,

позаяк заїхала там одна архієпископівна. Під замком стоїть до розпорядимости архієпископівній малий військовий паровець. Ёще малу хвильку видно Трієст і море, а потім віжджає поїзд між скали Красу, переїздить Побереже, в Країні минає Адельсберг з славною печерою сталактитів, довгою поверх 4 км., в якій їздить залізничний поїзд, і крайньску столицю, Любляню. Довший час їдемо понад ріку Саву, а віжджаємо до Стирії, коли вже всі спали сном блаженних. Місточка цілі і Пратергоф минули ми вночі, переїхали угорську границу, минули Каніцу а над раном побачили по лівій стороні Болотнисте озеро. Великі громади болотних птиць підносили ся, то опадали на воду з криком, а на вид озера, якого кінця не мож було добачити, пригадало ся мимохить море. До вікон майже ніхто не заглядав, а також дуже мало людей вибігало з поїзду, бо харчу мали досить, а грошики вже вийшли. Студено, бо в горах Красу впав сніг.

В Будапешті рахуємо вже години до кінця подорожи, як ученики дни до вакацій, не журимо ся дуже о їдженє, коби лиш як найскорше до дому. Від Будапешту через Геделе, Гатван, Мішкольц, Серенч, Саторала-Уйгелі, Чап аж до Мункача їде ся монотонною угорською долиною, від Мункача починають ся Карпати. Раз один хотіли ми на угорській землі зісти вечеру, тай не обійшло ся без неприємностей.

В горах чим раз зимнійше. Путники з угорської Русі висідають по дорозі, а поїзд їде чим раз висше. Недалеко галицько-угорської границі зачав дуже сопіти, а вкінці станув, бо не міг витягнути всіх памяток, які везено зі св. Землі. Не було иншої ради, поділено поїзд на дві часті і в сей спосіб по двогодиннім спізнєнню станув цілий поїзд на галицькім боці в Лавочнім.

Віжджаючи до Палестини зіставили ми в нашій вітчизні теплі дни, а тепер застали ми студінь і гори густо вкриті сьвіжим снігом. З горяча в протягу пять днів дістали ся путники до зимна, для того відчувають сю зміну.

Від Лавочного спускав ся поїзд в долину і спішив, щоби зменшити опізнєнє. На галицькім боці що хвиля висідає хтось з поїзду. Хотяй було єще темно, однак всюду по двірцях зібрало ся багато людей, бо рознущено неоглядно вість, що на стирийській границі о мало що не прийшло до катастрофи.

В Миколаві над Дністром вийшли селяни з хоругвами.

Найбільше їхало до Львова або через Львів, щоби спочити або поладити орудки при нагоді. О 7¹/₄ год. рано заїхав поїзд на львівський дворець, де процесії очікували паломників вже від двох годин, несупокійні в наслідок вістий.

Так скінчила ся щасливо двайцятьдводневна подорож до Єрусалима, а на памятку будуть роздані паломникам відповідні медалі.

Н. Сіак.

З а я в а

руских послів, яку виголосив голова руского клубу пос. Романчук, перед опущенем палати послів рускими послами і покиненем парламенту, звучить в дословнім змісті:

»Три мільони галицьких Русинів мали після дотеперішної виборчої ординації законно запоручений стан посідня в висоті 22-ох мандатів, хоч після числа голлов належалоб ся їм в Галичині 38 мандатів. Отсе незвичайне покривджене можна було пояснити дотеперішною куриязьною системою, бо на пять курий мали они доступ тільки до двох; в дійсности не мали они в наслідок ославлених галицьких надужить виборчих навіть законом запорученого числа мандатів.

Отся виборча реформа, яку Русини повитали із найбільшою радістю й утіхою, приносить їм прегірке розчароване. Після ухвал порішених під напором польского »Кої-а« між великими партиями а правительством, мали они одержати із числа 516-ти мандатів для цілої держави місто 62-ох лиш 33, а в Галичині із 106-ох місто 45 лише 28. Але через дальші виїмкові постанови для Галичини унеможливлено їм добуте й сего так низького числа мандатів, так що они із повним правом можуть уважати себе випертими із сімі австрійских народів.

Всі їхні заходи в правительствах, в комісії й посольській палаті, щоб осягнути бодай яке мінімальне поліпшене, оказались безуспішними! Правительство і парламентарні партії їх найсправедливіших і найскромніших домагань не узгляднили, а дане їм із висоти престолу приречене належного й рівномірного трактованя остає несповнене! Їхне положене не змінило ся й дрібки. Що мало припасти їм, те одержують другі. Що більше: через обезпечене нової виборчої ординації звівчено цілковито їхну дотеперішну на дію на можливість зміни, яка була для них відрадою в виду несправедливости давньої виборчої ординації.

Нам, заступникам руского народу, годі причинюватись до такого обезправнюваня його через дальшу участь в ухвалюваню сего закона. Ми констатуємо, що коли досі руский нарід все сповнював вірно свої обовязки супроти держави й Корони, то обовязки тих чинників супроти руского народу не сповнені.

В виду сего підносимо найторжественнійший протест проти такого рабунку наших прав і заявляємо, що таких несправедливих і насилуючих нас, а для австрійської держави прямо ганебних ухвал не признаємо правосильними і робимо всіх тих, що спричинили сї ухвали, одвічальними за їх наслідки.

Від сеї хвилі не будемо більше брати уділу в дебатах над виборчою реформою.

Нікчемна напасть на народного посла.

Єще нема виборів, а вже наші молоді »штребери« політичні, які мають до розпорядимости свої часописи, чешуть евентуальних кандидатів, »старих зробіків« — як они їх називають — яких належить заступити, по їх думці, молодими, енергічними (до чого?) силами. Одну таку напасть читаємо в Гром. Голосі на коморника Танчаковского з Золотого Потока. Се чоловік в силі віку, хоть і передчасно посивілий, »ліпше посивіти — мовляв цісар Вільгельм — як вилісити«, на знатнім, независимім становищі, який хотяй не виступав з розголосом на ширшій політичній арені, доки не заняв відповідного, независимого становища, однак завсїгди належав до руских товариств і був щирим, свідомим та жертволюбним тромадянином.

»Хоче кандидувати на посла — пише про сю личність Гром. Голос — з бучацкого округу пан зі срібною бородою ц. к. нотар з Золотого Потока С. Танчаковский. Ми признаємо кождому патриоту його заслуги(!), признаємо і п. Танчаковскому, що останніми роками працює на просвітнім поли. Але — пане коморніку, вам волос уже сивий, а де він посивів? Над келихом, чи над народною роботою? Де і над чим минула ваша молодість? Старі, спорохнавілі кости хочете аж до Відня трудити? На що вам того? І що ви там мудрого скажете? Де і коли навчили ся ви політики? От сидіть у Золотім Потоці і працюйте далі тихо, а може вам простить гріхи вашої молодости супротив свого народа як не той народ, то бодай ваша совість. Нам треба у Відни молодших, горячих людей, котрі ціле своє житє посвятили своему народови, а на старих зробіків, про котрих ми навіть не знаємо, де вони зробили свою силу. Послухайте нас і не рипайте ся, тим більше, що у Відни винце таке саме, як у Рогозиньского тільки дорожше, а карти також такі самі, як у »Бесіді«.

Ваш приятель.

Чи можна здобути ся на більшу брутальність, хотяй би на тлі »політики«, як се вчинив п. Приятель з »Гром. Голосу«. Можна; рекорд в тім згляді осягнув редактор »Свободи« п. Лонгин Цегельский. Обнимаючи недавно редакцію на свою відвічальність заповів той пан, з великою ефронтерією, що від тепер виключно »посвятить свої сили« тій газетці. Тоту свою працю добачує він в легкім фабрикованю брехливих калюмній на людей і сторонництва та мощеню доріг »для молодих«, що то на студентській лавці горлали по вічах, дбали про свій розголос, а занедбували свої обовязки і не добившись в житю жадного становиска, хотіли би причепити ся нових мандатів, як до послідної дошки ратунку для своєї ексистенції.

Та не дивно нам, що сей пан виступив з нікчемною напастью на стільки за-

служеного на кождім поли народної діяльности діяча, пос. Барвіньского, якому навіть п. Приятель з »Гром. Голосу« не міг би зробити жадного закиду, бо за него говорять не слова ані статі, але факти і реальні, далекосяглі здобутки і придбання для цілого руского народу. Та чудно нам, що »Діло«, по вчерашній вступній статі, повторило сю нікчемну нотатку: »Газетка п. Барвіньского, »Руслан«, напала з лайкою на заслуженого нашого посла п. Василя Яворского, та висьміває его, що він нічого не робить, лише вносить інтерпеляції, на які ніхто не відповідає. Отсю напасть »Руслана« мусимо напаятнувати публично, як поступок нікчемний. Як би всі послы були такі завзяті в обороні прав руского народу, як п. Яворский, а не такі паньско-ляцкі прислужники, як п. Барвіньский, — то нині инакше ми стояли би у Відни і инакше випала би нам виборча реформа. Вєі Русини вдячні п. Яворскому за се, що він у Відни, перед парламентом, витягає на яву галицькі лайдацтва і розбої, аби свїт знав, як нам живе ся в Галичині під опікою наших »пшияцелі«. Колиж міністри на ті інтерпеляції ні вухом не ведуть, то чия тут вина, як не таких »послів«, як п. Барвіньский і его кумпани? Міністри добре знають, з ким тут діло, що ані Барвіньский, ані решта тої бранжи, не підонрут як слід ані Яворского ані Романчука. Як раз через таких »послів«, як п. Барвіньский, міністри мають Русинів нізащо і не звертають уваги на жалоби Русинів.

(Зі Свободи).

Не потребуємо виказувати нашим читачам, які читали згадану статю, що она не висьмівала за те п. Яворского, що нічо не робить, а за те, що в тенденційний і з ситуацією незгідний спосіб поінформував »Діло« з »найавтентичнішого жерела« і тим способом наустив его на »русский клуб« і всіх послів. Коли само »Діло« пізнало відтак неможливість обструкції і безпідставність свого виступленя, то тим самим оно само і осудило свого первісного »найавтентичнішого« інформатора. Тож тим дивнійше виглядає повторене тої нікчемної нотатки за »Свободою«, деморалізуючою народ такою низькою, демагогічною »політикою«. Чи се є те славне »audiat et altera pars« »Діла«, яке позволяє ему містити всякі противорічності без коментаря, без застанови?

Бож в тім самім числі »Діла« читаємо надіслану статю п. Гната Хоткевича, в якій він в належитий спосіб дав належну відправу »Гром. Голосови« за его напасть на »попа Курпяка« і між иншим пише таке: »Не дивую ся я тому, що якийсь добродій з Тлустого міг здобути ся лише на таку, дрібненько-мстиву допись — се трафляєть ся, але дивно мені, що редакція народної часописи містить такий бруд на своїх шпальтах. На вічах перед тисячами люду кричить ся, в книжках великими літерами друкуєть ся: »Передплачуйте Гр. Голос!! Передплачуйте Гр. Голос« — а в »Голосі« подаєть ся от така лєктура до вжитку. Невже отсе і єсть той шлях правди, по котрому нарід треба вести? Я розумію вивести на свїт приміром попа, що зводить чужих жінок, як розумію вивести урядовця-

кубаняра, учителя-шовініста і т. и., але ляяти попа за те лише, що він піп, і ще так безпідставно, сего я цілком не розумію. Се вже так само шовінізм, але лише гірший від національного. — Взагалі під сю назву «боротьби з клерикалізмом» тисне кожний всяке сьмітє на друкований папір; «ідеальний» заголовок служить лише титуловою карткою для всяких особистих рахунків, покривкою для розмаїтого, часто не зовсім і чистого змісту. Я вже й не говорю про те, що культивуване «боротьби з клерикалізмом» на терені галицкім видаєть ся мені роботою господаря, що хтів би свою групу перед порогом зробити скороспілою: овочам ще у вересні достигати, а він вже в маю за гиллями трусить».

Примінивши се до «Свободи» п. Цегельського, з его боротьбою против посла Барвіньського вийде на те само, що «ідеальний» заголовок борби против «льоблізму» служить лише титуловою карткою для всяких особистих рахунків, покривкою для розмаїтого, часто не зовсім і чистого змісту». Аналогія є так тісна і льогічна, що нам тільки ще раз остає висказати здивованє, як не могла єї добачити редакція «Діла», яка ще вчера сказала в передовій статі: *Respicere finem!*

3 державної ради.

На вчерашнім засіданню палата по короткій дискусії прийняла цілу VII. групу, обнимаючу §§ 16—31 про виборчу ординацію і приступила до VIII. групи, іменно § 42 про охорону поділу округів кваліфікованою більшістю в палаті і над внесенєм меншости д-ра Пергелята в справі німецьких членів представительства з Чехів і Моравії. Не покінчивши дискусії, перервано засіданє до понеділка.

Палата панів зібрала ся вчера по полудни на засіданє, на яким по смертній згадці бл. п. архієпископа Оттонови і бл. п. Борковскому відчитано впливи, переказано нафтовий закон комісії, а відтак по короткій дискусії прийнято без зміни ухвалєну вже палатою послів антикарську уставу. Далше палата панів прийняла без дискусії закон про у-правильненє ґрунтових книг в Галичині і на Буковині і вибрала членів до комісії виборчої в давнім складі. Деякі круги, особливо польські члени палати панів роблять стараня за ухвалєнєм плюральности виборів. З сего приводу доносить «Богемія», що багато членів палати панів має покликати до себе цісар, а також мають бути заіменовані нові члени палати. Інспіровані правительством віденьські дневники твердять, що хотяй борба буде тяжка, то однак палата панів прийме виборчу реформу без плюральности.

По вчерашнім засіданню палати послів зібрани ся члени австрійської делегації на нараду і порішили уважати теперішню сесію за дальший хід весняної сесії. Що дотичить програми праці, порішено оставити палаті послів час до 1.

грудня для полагожденя виборчої реформи, потім до 15. грудня будуть вести ся делеґаційні наради, а дня 17. грудня посольська палата збере ся знов на кілька засідань вже перед сьвятами.

Н О В И Н К И

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Йоасаф.; римо-кат. Катерини д. — В понеділок: руско-кат. Йоана Златоуст.; римо-кат. Конрада. — Ві второк: руско-кат. Филипа ап.; римо-кат. Віргілія.

— **Надзираюча Рада Товариства взаїмних обезпечєнь „Дністер“** рішила на засіданню дня 22. падолиста 1906 звелічати акт обнятя нового власного дому на бюра Товариства уділенєм датків на публічні добродійні цілі і ухвалила роздати по К 2.000 з Товариства взаїмних обезпечєнь і Товариства взаїмного кредиту „Дністер“. — Виходячи з погляду, що гарний розвій обох Товариств належить завдячити загальному повертю цілої оуспільности, зарівно сьвященству, учительству, міщаньству і селяньству, постановила з суми 4.000 корон уділити:

для фонду вдів і сиріт по сьвященниках всіх 3 епархій	К 1.000
для львівського Тов-а педаґ. на будову власної бурси	К 1.000
для Тов-а «Взаїмна поміч гал. і бук. учителів» на запомоги	К 500
для Бурси ремісничої у Львові	К 500
для селяньських бурс	К 500
і для Тов-а «Руска захоронка» у Львові	К 500

О Товаристві взаїмної помочи дяків і других бурсах, котрі рікрічно дістають від «Дністра» запомоги, буде Рада памятати при розділі чистого зиску по скінченім році, як покаже ся достаточна надвижка. — **Дирекція.**

— **«Вражіня» подорожи до св. Землі»** — відчит з демонстраціями виголосить п. Н. Сіяк завтрішної неділі о 5½ год. по пол. в салі «Сокола» (ул. Руска 20). Забавовий комітет «Сокола» запрошує на сей інтересний відчит львівських Русинів.

— **3 „Дністра“.** Надзираюча Рада Товариства взаїмних обезпечєнь „Дністер“ на засіданню 22. падолиста 1906 вибрала поновно заступником президента Ради о. митрата Льва Туркевича і членом дирекції п. д-ра Володимира Охримовича, адвоката краввого у Львові по мисли § 37. статута на протяг 6 літ. В той спосіб Дирекцію Товариства взаїмних обезпечєнь і взаїмного кредиту „Дністер“ становлять пп. др. Стефан Федак, др. Володимир Охримович і др. Ярослав Кулачковский.

— **Господарско промислова комісія товариства „Просьвіта“** у Львові повідомляє, що у всіх справах господарско-промислових буде членам товариства „Просьвіти“ уділяти безплатно фахових інформацій і порад. Для улекшеня діловодства належить письма в тих справах виразно адресувати до комісії господарско-промислової товариства «Просьвіта» у Львові (Рынок ч. 10). На відповідь належить долучити поштову марку. Коли до письма допущені які важні документи, лист треба вислати за рецеїсом і на таку (рекомендовану) відповідь належить долучити поштові марки.

— **Ріжні вісти.** В Тернополі буде народне віче дня 28. с. м. о 12½ год. в салі „Мищ Брацтва“, а дня 4. грудня о 8. год. звич. заг. збори „Рускої Бурси“ в льокалі „Р. Бєсїди“.

П. Хоткевич, укр. бандурист, устроює в Белзі дня 25. с. м. концерт в „Нар. Домі“.

Третий баталіон 30. п. піх., який стояв кілька місяців в Боснії, повертає нині вночі до Львова. Причиною такого скорого повороту мала бути непривичність до горячого підсоня і безнастанні слабости з того.

— **Розрухи в полтавській семінарії.** Дня 14 с. м. почала ся колотнєча в полтавській духовній семінарії; найбільше неспокійно було в V. класі. Почало ся з того, що семінаристи почали бойкотувати учителя Орлова. А бой-

котували его за те, що він дуже чіпляв ся до учеників і многим ученикам з V класи виставлено негарне сьвідодтво з обичаїв. Дня 7. с. м. семінарський уряд оповістив, що V клася закрита. Всіх семінаристів ся вістка вразила і вони змовили ся другого дня зібрати ся і порадити ся, що далі робити. Врадили попросити семінарський уряд скликати батьків та разом із ними вияснити непорозумінє між учениками та учителями і семінарским урядом; та ще постановили просяти, щоби синод при-слав ревизора, який роздивив би ся, як у полтавській семінарії веде ся справа просьвіти й вихованя семінаристів. Семінарський уряд не згодив ся зробити так, як просили семінаристи. З закритої V класи ученики майже всі поїхали вже до дому. В семінарії дуже неспокійно. Ученики радять ся, що далі робити. Семінарський уряд також і собі радить ся. Невідомо, чим усе се скінчить ся.

— **Стан засівів,** на основі звіту міністерства рільництва, з першої половини падолиста, взагалі добрий, з виїмком полудневого Тиролю і Країни, де великі зливи наробили значної шкоди. Зимові засіви вже всюди покінчені. Сходяча озимина має переважно гарну краску. В Галичині, як і в Чехії, на Мораві, Шлеску, Буковині і в Стирії появили ся миши, що роблять великі шкоди. Особливо у східній Галичині тоті шкоди були такі великі, що в многих місцевостях треба було озимину заорати. Озиме жито взагалі добре, так сам пшениця. Засіви ріпаку випали вдоволяючо. Збір кукурузи був багатий, головно у східній Галичині, в полудневій Мораві і в Долішній Австрії. Бараболі не дописали. В західній Галичині збір випав середно, у східній зовсім зле. Буряки також випали слабо у всіх майже краях монархії, в західній Галичині слабо, у східній зле. Капусти зібрано взагалі багато. Трава є буйна. Конюшині дали ся в знаки миши головне в Галичині, на Буковині і в Долішній та Горішній Австрії.

— **Дорогі образи.** В Берліні продано оноді на ліцитації величаву галєрию образів бар. Кеніґсвартера з Відня, утворину в другій половині минулого віка. Збірка обнімала лише 100 образів, але серед них були перлини малярства. Ціни за образи були незвичайно високі. На ліцитації, що відбувала ся в домі торговельника Шальта, зібрани ся майже самі представителі і директори великих музеїв європейских, та багаті збирачі старинних річий. Про галєрию образів бар. Кеніґсвартера пишуть, що в ній не було ні уґрупованих окремих шкіл малярских, ні уложених збірок після якоїсь системи. Кеніґсвартерови ходило лише о придбанє творів найвизначнійших малярів.

— **Убийство генерала Полковникова в Полтаві.** Дня 17. падолиста генерал Полковников вийшов із хати, щоб їхати на літературно-музичний вечір у військовім клубі. Власний екіпаж генералів уже стояв біля рундука. Генерал сів в екіпаж; але в сю мить почуло ся стрілянє. Коні понесли, генерал випав з екіпажу і впав на улиці вже мертвий. Виявило ся, що дві кулі влучили его в спину і пробили наскрізь груди. На улиці в той час не було нікого, окрім військового писаря, що ходив із своєю знайомою по другім боці улиці. Зачувши стрілянє пара ся розбігла ся: дівчина, перелякана, кинула ся навтіки, а писар кинув ся туди, де стріляно. Его перестрілила третя куля, влучила в груди і він упав мертвий. Зачувши стрілянє прибігла поліція, почали збігати ся люди, але на улиці нікого вже не було. Зараз же почали ся трусениці, шуканнє, але доси не знайдено злочинця. Стріляно з доброго револьвера. Прізвище убитого військового писаря — Петров.

— **Катастрофа.** В великій горальни в Глєгові пук в середу головний резервоар, в яким було 280.000 літрів спиритусу. Фаля горівки перебила стелю і влила ся до долішних кімнат, де затопила робітників. Звідси переляла ся горівка до партерових кімнат, а з них на улицю. Катастрофа збула ся майже в о-дній хвилині, а жертвою єї упало поверх 50 осіб, що утопили ся в алькоголю.

— Капельник без претенсій. Севзацією дня в Липську є поведене одного з найвизначніших німецьких діригентів оркестри. Підчас послідного концерту в Gewandhaus-і діригент оркестри проф. Нікіш звернув ся до публіки і піднесеним голосом попросив пані, аби не „фіксували“ его через льорнетки, бо се его денервує і не дає ему діригувати.

— Репертуар руского театру в Станиславові Салія Тов. Монюшка. Початок точно 7½ вечером.

В неділю дня 25. с. м. „Гандзя“, істор. др. 5 д. Карпенка Карого.

Ві вторник 27. с. м.: „Галька“, оп. Монюшка Війск. муз.

— Руский театр в Коломії дасть 2 вистави а іменно: В понеділок 26. с. м. „Гальку“, оперу в 4 діях Ст. Монюшка, з військовою музикою.

В четвер 29. с. м. „Гандзя“ історична драма в 5 діях Карпенка Карого.

Білети на ті представлення замовляти можна в „Народній Торговлі“. Початок о годині 7. вечером.

— Репертуар міського театру у Львові.

В суботу вечер: „Бокаціо“.

В неділю повол.: „Дяди“ Міцкевича; веч.: „Приятель Фриц“ і „Паяци“.

В понеділок: „Паві Валєвска“.

Други Соколи і Сокілки! Пам'ятайте, що львівський „Сокіл“ збирає жертви на будову свого дому.

Телеграми

з дня 24. листопада 1906.

Будапешт. Угорський сойм прийняв вчера всі титули бюджету і на внесене справоздавця оставив в завішено спільні видатки аж до ухвали делегації.

Відень. N. fr. Presse доносить, що кн. Люксембургський тяжко занедужав.

Берлін. Німецький парламент перейшов до порядку над петицією жидів з причини замкнення границі для жидів, утікаючих з Росії.

Париж. Echo de Paris доносить, що теперішній амбасадор французский в Берліні наміряє уступити з днем 1. січня.

Богдан Лепкий.

3 дослідів над Шевченковою „Наймичкою“.

(Дальше).

Пригляньмо ся тій справі трохи ближше. Возьмім справді найсильніше жерело, перекази і поезію народню. Годі сказати, щоби Шевченко не знав народньої літератури, не любив єї і не стояв під єї непереможним впливом. Се видно на його мові, ритміці, фразах, мотивах і цілих віршах взятих з уст народу і вилетених в деякі твори. Деколи ми справді маємо вражіння, що се не Шевченкова, тільки народна пісня. Додаймо до того мужицьке походження поета, його демократичні переконання, його народний патріотизм і щирю охоту жертвувати всі свої сили для визволу покривджених і закріпощених, то зрозуміємо, чому Костомарів сказав, що „Шевченко какъ поэтъ — это былъ самъ народъ“.¹⁾

Демократичний народ був гордий своїм демократичним поетом і в тій гордині посунув ся трохи задалеко. Я не перечу, що Шевченко близький і більше зрозумілий своему народови, як багато других поетів, але рішучо не вірю, щоби нарід розумів його цілого і розумів як слід, не вірю, щоби Шевченкові твори були продовженням народньої поезії. Певно, що „Катерину“, „Наймичку“ та „Тополю“ прочитає і зрозуміє пересічний мужик від Сяна

¹⁾ Основа 1861. IV. сторона 51.

до Дону, але так само певно, що „Посланія“ га „Неофітів“ не зрозуміє навіть кожний інтелігент, без відновідних коментарів та критичного підготовлення. Спробуймо дати політичні твори Шевченка до сільської читальні, а побачимо, як їх там будуть собі толкувати. Так само в історичних поемах Шевченка ми бачимо зовсім иньший спосіб переведення теми, зовсім иньший, багато ширший погляд на подію історичну а не раз також цілком протинне народньому духови, його симпатіям та антипатіям освітленне факту, цілком иньше мальованне історичної постати. Досить порівнати Кобзаря з виданням історичних пісень Антоновича і Драгоманова,¹⁾ щоби переконатися, що Шевченкові твори а народні пісні, то не одно.

Вонож і не може бути иньше. Се твори виїмкової одиниці, образованої, висшої понад загальну рівень, збережені при помочи пера і черенка перед тим нівелиційним процесом, якому підпадають твори усної словесности — отже всяке говорення про розуміння Шевченкових творів 30 міліонами народу єсть що найменше передчасним. Український народ мусить немало еще попрацювати над своїм інтелектуальним розвитком, щоб міг як слід розуміти свого найбільшого, генія.

Замість тратити час на деклямацію всіяких фраз про тую зрозумілість, краще було б подбати про популярні видання трудніших його творів. Покищо нарід чує їх більше душею, як розуміє мозком.

Так само трудно годити ся з поглядом тих, котрі ізза вузького патріотизму нехтують посторонні впливи культурального світа на Шевченкову творчість.

Що ті впливи є — се видно з праць, котрі ми вище навели.²⁾ А що вони не зменшують стійности Шевченка, як великого поета — се також певне.

Возьмім приміром того, котрому др. Франко, проф. Третяк, Огоновский та Колеса признають значний вплив на Шевченка, т. є. Міцкевича. Чи в його творах нема аналогії до Шіллера, Гетого та иньших поетів?

Чи роздумуючи над „Одою до молодости“ не пригадаємо собі Шіллерових віршів: „An die Freude“, „Die Freundschaft“, „An die Freunde“, „Das Ideal und das Leben“? Тай чи є в тім що дивного, що молодий польський поет-фільомат одушевляв ся поезіями свого старшого німецького товариша, так кріпко віруючого в силу загально-людської любови? Або чи будемо дивувати ся, коли навіть в найсильнішим, правдиво гігантичним творі Міцкевича, в його великій імпрізації з Dziad-ів почуємо предіи: якісь далекі відгуки Гетового Прометейя?³⁾ Думаю, що ні. Воно й не може бути иньше.

Навіть в творчости пригоди ми бачимо деяке повторюванне форм і мотивів щож говорити про твори людських рук та людського духа? Сучасна культура береже здобутки одиниці, але рівночасно робить їх власністю загалу.

Seid umschlungen Millionen!
Diesen Kuss der ganzen Welt!⁴⁾

(Дальше буде).

¹⁾ Антонович и Драгомановъ. Истор. пѣсни малорусского народа.

²⁾ Сторона 2.

³⁾ Prof. Kawczyński. Przyczynę dla wyjaśnienia Improwizacji Mickiewicza. (Rozprawy Akad. Um. Wyzd. filolog. t. XXI).

⁴⁾ Illustrierte Elsevier-Ausgaben. Schiller. Leipzig. S. 124.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварья — ріг. ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові).

Пріїхали 23. листопада: Ольга Кіндій з Коломії, Іларій Вацк з Снятина, Павлина Вацк з Тернополя, о. Іван Глодзінський з Руди, о. Николай Була з Дверника, о. Болодимир Яцишин з Хмільна.

— Скарбник львівського „Сокола“ має на продаж білети до фризивра по низьких цінах Провізія з білетів призначена на дохід „Сокола“.

Лкар внутрішних недуг
Др. Мирон Вахнянин.
орднує від 3 — 5 по пол.
ул Академічна 26.

Вино! Вино!
Червоне або біле вино,
лагідне, приємне, здорове і природне
34 літрова бочівка franco до кожної стації з 1906. — злр. 10-90, з 1904 — 11-90 злр.
Бочілочка 4¼ літрова на пробу нового вина 1-70 злр., старого 1-85 злр.
Столова муштарда французска
5-кльрамова коробка franco 4 злр. Postcolli
75 фляшечок по ¼ клгр. franco 6-78 злр.
Σ. Altnei, Versecz 4. Ungarn.

Після припису Львівського архієп. Сикоду.
Хороші і со- **скарбони церковні**
лідно зроблені а то більша і на доку-
ДЛЯ ГОЛОВНОЇ КАСИ менти, на
три ключі до пришрубованя до підлоги,
менша **ДЛЯ КАСИ ПІДРУЧНОЇ**
з двома ключами, отвором і гаком з і шу-
бою до вмурованя або зашрубованя в стіну,
можна набути в риз-
ниці і торговлі **П. Спозарского.**

Твори Л. Лопатинського:
До Бразилії др. 4 д. (вичерпане).
Свєкруха ком. 3 д. (вичерпане).
Беата і Гальшка др. 5 д. 1 К.
Конкурс на мужа ком. 5 д. 90 с.
Четверта заповідь др. 5 д. 1 К.
Параця ком. 3 д. 2 К.
Яблочникар ком. 1 д. 40 с.
Сольо терно оновідане 30 сот.
Переклади:
Уриель Аюста Гуцкова траг. 5 д. 2 К.
Lybogemus Бернсона др. 3 д. 1 К.
Дістати можна у Львові, в книгарні Тов-а ім. Шевченка (ул. Театральна 1) і в Ставропільській (ул. Руска 3).

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Сосянній у Львові.

Нова сензаційна програма.
від 15 до 30. листопада 1906.

Щоденно о год. 8. вечер представлення. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлення. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Позір Соколи і Сокілки! Заведенє фотографічне „Кордіян“ при ул. Академічній 14 жертвує на будову дому „Сокола“ у Львові 10 процент від кожної знимки. Проте звертаємо ся до Вп. Другів і Другиць як також до рускої суспільности, щоби фотографуючи в повисше згаданім заведеню ждали марки і передавали нашому Товариству. Гарразд! — **Комітет будови дому „Сокола“ у Львові.**